

Dagsordenspunkt 7.3	Cover – Investeringsoplæg: Pulje til etablering af TDU-faciliteter for grønne nøgleteknologier: CO ₂ -til-protein og præcisionsfermentering	Bilag 7.3.1
Sagsfremstilling	<p>Formål Bestyrelsen skal tage stilling til en ny pulje til etablering af faciliteter til test, demonstration og udvikling (TDU) af nye proteiner til klimavenlige fødevarer.</p> <p>Baggrund Internationale prognoser spår det globale marked for biosolutions til at vokse markant de kommende år, da produkterne er mere klima- og miljøvenlige end konkurrerende animalske produkter. Det skyldes, at biosolutions-produkterne baserer sig på fornybare ressourcer. Teknologier relateret til biosolutions er under udvikling i Danmark, men der mangler test-, demonstrations- og udviklingsfaciliteter (TDU) med en tilstrækkelig kapacitet, som kan understøtte virksomhedernes udvikling og skalering, hvilket er en hæmsko for at udvikle området.</p> <p>Derfor har regeringen og Folketingets partier med <i>Aftaler om fordeling af forskningsreserve mv. i 2025</i> besluttet at reservere 60 mio. kr. til etablering af faciliteter. Aftalerne fastlægger, at midlerne skal bruges inden for to specifikke teknologiområder; præcisionsfermentering og CO₂-til-protein i større skala. Begge teknologier er vigtige i den grønne omstilling af dansk fødevarereproduktion, da de skaber et alternativ til animalsk protein, som dermed mindsker behovet for at producere kød og mælkeprodukter, der udleder væsentlige mængder CO₂.</p> <p>Udmøntningen af nærværende pulje supplerer en række andre indsatser fra bestyrelsen, som understøtter sektoren for biosolutions i Danmark. Som beskrevet i bilag 7.1 drejer det sig om de kommende annonceringer <i>Erhvervsfyrtårne III</i> og <i>Cirkulære værdikæder i SMV'er</i>, som bestyrelsen behandler oplæg til på nærværende møde. Derudover udmønter Innovationsfonden 52,5 mio. kr. i en bred biosolutionsannoncering.</p> <p>Forslag til løsning <u>Indhold og målgruppe</u> Sekretariatet foreslår, at der udelukkende udmøntes midler til etableringen af nye faciliteter og udvidelse af eksisterende faciliteter samt aktiviteter direkte relateret hertil. Der kan således ikke støttes efterfølgende test, demonstration eller drift på de etablerede faciliteter. Det muliggør, at indsatsen kan indrettes meget administrativt enkelt. Det vil desuden adskille indsatsen fra bestyrelsens kommende investeringer i hhv. <i>Erhvervsfyrtårne</i> og <i>Cirkulære værdikæder i SMV'er</i> samt Innovationsfondens annoncering vedr. biosolutions, der er bredere.</p> <p>Potentielle ansøgere er virksomheder, forskningsinstitutioner og fonde, som ønsker at etablere TDU-faciliteter, der kan komme iværksættere og SMV'er til gavn. Det stilles derfor som krav, at faciliteterne skal være tilgængelige gennem brugerbetaling for en bredere målgruppe (særligt SMV'er), når etableringsfasen er ovre.</p>	

Ansøger skal derfor kunne redegøre for, hvordan den etablerede facilitet skaber gode forudsætninger for, at SMV'er kan få adgang til faciliteterne efter projektafslutning.

Resultater og effekter

Indsatsen forventes bl.a. at understøtte etablering af én til to nye TDU-faciliteter inden for de nævnte biosolutions-teknologier, fx én bioreaktor til omdannelse af CO₂-til-protein på lavere TRL-niveau (ca. 4-6) og én storskala fermenteringsfacilitet til præcisionsfermentering på ca. TRL-niveau 7-8. Effekten af faciliteterne kan ikke kvantificeres og afhænger også af udfaldet af investeringer på området, men vil omfatte, at SMV'er og iværksættere vil få mulighed for at opskalere og kommercialisere deres løsninger inden for de to teknologier i Danmark.

Det foreslås at fravige kravet om midtvejsevaluering, da projekterne udelukkende kommer til at indebære etablering af faciliteter, og derfor vil en midtvejsevaluering ikke give værdifuld indsigt i projektets resultatskabelse.

Økonomi

Indsatsen har en økonomisk ramme på 60 mio. kr. decentrale erhvervsfremmemidler. Der lægges op til, at bestyrelsen beslutter, at ansøgere som minimum skal søge om 25 mio. kr. i tilskud. Dette niveau foreslås for at sikre større volumen i de enkelte faciliteter, som generelt er dyre at opføre og ventes at involvere kapitalbehov, der overstiger de udbudte midler. Den vil samtidig adskille puljen fra Innovationsfondens indsats som også udmøntes i 2025, og hvor der *maksimalt* kan søges 25 mio. kr. i tilskud. Bestyrelsen kan drøfte, om niveauet for tærsklen er passende. Det foreslås derudover, at støtteprocenten maksimalt kan udgøre 50 pct., dels pga. statsstøttereglernes loft på 50 pct., men også for at sikre privat engagement og efterspørgsel.

Forenklingstiltag

Den foreslåede investering henvender sig ikke til en bred gruppe af SMV'er. Det giver mulighed for, at investeringen kan udmøntes relativt enkelt for støttemodtagerne, fx ved at kun én statsstøtteløsning er relevant. Derudover kan bestyrelsen beslutte yderligere forenklinger:

- Sekretariatet foreslår, at bestyrelsen fastsætter et minimumsstøttebeløb, som fokuserer støtten på få, store faciliteter. Dette reflekterer erhvervets efterspørgsel, interessenters input og den politiske intention bag de tildelte midler.
- Sekretariatet foreslår, at bestyrelsen beslutter, at investeringen kun kan støtte etablering af faciliteter, hvilket medfører begrænsede lønudgifter og øvrige udgifter, der skal dokumenteres.

Udvælgelse af ansøgninger

Bestyrelsen kan frit formulere og vægte vurderingskriterierne inden for rammerne af den politiske aftale. Sekretariatet foreslår følgende kriterier: Resultater og effekter (45 pct.), som fokuserer på, hvordan faciliteten giver virksomhederne mulighed for opskalering og kommercialisering, gennemførlighed (40 pct.), som fokuserer på medfinansieringen og på planerne for selve

	<p>etableringen samt forenkling og sammenhæng (15 pct.), som handler om at sikre synergi og undgå overlap til øvrige faciliteter.</p> <p>Videre proces Annoncering sker umiddelbart efter bestyrelsens godkendelse af nærværende investeringsoplæg. Det forventes, at bestyrelsen forelægges beslutning om udmøntning af midler på mødet i september 2025, hvorefter tilsagn udstedes i løbet af 2025.</p> <p>Kommunikation Annonceringen kommunikerer via bestyrelsens kanaler og informationsmøder.</p>
Drøftelsepunkter	<p>Bestyrelsen kan drøfte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ De foreslåede vurderingskriterier og vægtningen af disse. ■ Den foreslåede grænse for støttebeløb på minimum 25 mio. kr.
Indstilling	<p>Det <u>indstilles</u>, at bestyrelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Godkender investeringsoplægget til en pulje for TDU-faciliteter for biosolutions. ■ Godkender at fravige kravet om midtvejsevaluering.